

Aktiv formidling og læring ved Det norske arboret

Prosjektbeskrivelse

Hovedansvarlig: John-Arvid Grytnes (direktør ved Stiftelsen Det norske arboret)

Arboretet på Milde i Bergen er en viktig institusjon for befolkningen i Bergen og omegn. Området er godt besøkt og brukes i dag i stor utstrekning til forskjellige aktiviteter, fra søndagsturer med familien, til lærere som tar med seg elever for å lære om planter og dyr og joggere bruker området på sine treningsturer. Vi i Stiftelsen Det norske arboret ønsker å utvide tilbudet til brukerne av området spesielt med tanke på aktivisering av barn og unge i skolealder og pirre nysgjerrigheten hos denne aldersgruppen for noe av det vestlandsnaturen har å by på. Dette vil vi gjøre ved å møte barn og unge på en plattform som er en stor del av del av deres hverdag og modernisere formidlings- og aktiviseringstilbudene vi har på Arboretet over på en digital plattform. Konkret vil dette bli gjort gjennom å utarbeide forskjellige applikasjoner for mobiltelefon (apper). Arboretet fremstår i dag som et lett tilgjengelig friluftsområde og mulighetene til å formidle verdier og kunnskap knyttet til natur- og friluftsliv er store i dette området. I dag skjer mye av formidlingen gjennom plakater som er satt opp i området, både i form av informasjon om utstillingene og i form av naturstier. Ved å få store deler av dette over på en digital plattform så vil det virke mer engasjerende på dagens unge, gi rom for en motiverende og aktiv læring, samtidig som det vil gi en mye større fleksibilitet og dynamikk i formidlingen på Arboretet. Vi søker i dette prosjektet om støtte til å utarbeide en liten portefølje av apper, hvor målet for disse appene vil være å aktivisere barn og unge på Arboretets områder samt å pirre nysgjerrigheten og formidle kunnskap om det som finnes i naturen. Konkret vil starte med to forskjellige prosjekter: ett prosjekt knyttet opp mot kunnskap om norske trær, og ett med fokus på digitale naturstier rettet mot brukere i forskjellige aldre og med forskjellig tema.

Det første prosjektet baserer seg på at vi allerede har fått penger fra forskjellige kilder til å lage en app som kan brukes til å identifisere arter generelt (Norgesuniversitet og Norges forskningsråd) og de norske trærne spesielt (Skipsreder Jacob R. Olsen og hustru Johanne Georgine Olsens legat). Vi vil bygge videre på dette og utnytte at det på Arboretet er opparbeidet en samling av de trærne som er naturlig hjemmehørende i Norge. I dette prosjektet vil vi lage en tilleggsmodul på appen for norske trær som vil gjøre det mulig å søke seg frem geografisk til de forskjellige trærne på Arboretet (geocaching for spesifikke trær). Når man har orientert seg frem til det riktige treet ved hjelp av geocaching og vil det spesifikke treet også kunne gjenkjennes elektronisk (f.eks. ved hjelp av en QR-kode). Brukeren kan så bruke den ferdige treidentifiserings-appen og ta et bilde av et blad fra treet og få opp et forslag til hvilken av de 49 artene med norske trær man har foran seg. Deretter vil man bli stilt noen kontrollspørsmål for å få en endelig bekreftelse på at det er rett art. Disse kontrollspørsmålene lages slik at brukeren lærer de viktigste kjennetegnene for arten. Sammen med at man allerede har fasiten fra QR-koden vil man da få opp en digital «belønning» om man har kommet frem til rett art, og forskjellige «fun facts» om arten vil også komme opp. For en stor del av trærne har vi flere individ av hver art og vil kunne skifte individ for å gjøre det interessant å gjøre dette mer enn en gang. I tillegg vil vi også ha et lager med «fun facts» for hver art slik at dette også fornyes om man identifiserer samme art flere ganger. Alle som besøker Arboretet vil kunne bruke denne appen, og tror at dette vil være med på å øke interessen for naturen generelt og kunnskap om

norske trær spesielt. Vi ser også for oss at dette kan være et veldig godt tilbud til skoleklasser, for eksempel for biologiklasser på videregående skoler, som et verktøy for læring av de norske trærne.

Det andre prosjektet vil være en oppbygning av digitale naturstier i Arboretet. Dette vil primært være bygd over samme lest som klassiske naturstier med konkrete spørsmål som vil dukke opp når man er innenfor et spesielt geografisk område, bortsett fra at disse spørsmålene vil komme på mobiltelefonen og ikke i form av konkrete skilt. Ved å digitalisere dette vil vi ha muligheter til å ha en mye større dynamikk rundt naturstien, for eksempel ved å tilpasse dette til årstider og hva vi har av utstillinger etc. Spørsmålene kan også lettere fornyes med jevne mellomrom slik at besøkende som kommer igjen vil kunne finne nye utfordringer i naturstien. De som bruker naturstien vil også få umiddelbar tilbakemelding i form av om svaret de ga var rett eller ikke. I tillegg til de klassiske naturstiene vil vi også lage et system som baserer seg på observasjoner av dyr og planter som brukeren gjør i Arboretet, både knyttet opp mot utstillingene vi har og de artene som hører naturlig hjemme i vårt område. Dette vil basere seg på et rapportsystem av utvalgte grupper. Om man for eksempel ser en sommerfugl så kan man rapportere inn dette og man kan også få opp en liste over de sommerfuglene som finnes på Arboretet og hvordan man kan kjenne disse fra hverandre. Eller man kan rapportere inn at man observerer en spesiell plante i blomst, og få opp informasjon om når denne ble observert i blomst i fjor, eller årene før. Her vil vi sette opp spesielle fokusgrupper som de fleste besøkende vil ha et forhold til, for eksempel fugler, humler og sommerfugler for dyrene og enkelte Rhododendron-arter, trær, blåbær eller andre lett gjenkjennelige planter.

En informasjonsplakett om appene vil bli satt opp med informasjon om hvor man kan laste ned disse. Alle appene som blir laget med støtte fra dette programmet vil bli gjort gratis tilgjengelig for nedlastning.

Prosjektet vil ledes av John-Arvid Grytnes som er direktør ved Stiftelsen Det norske arboret. Den tekniske utviklingen av appene vil bli utført av Kjetil Fossheim som allerede har god erfaring med utvikling av apper (e.g. <https://tinyurl.com/yarjvgow>). I tillegg besitter Arboretet mye botanisk og økologisk ekspertise som vil bli benyttet i innholdsutformingen, som for eksempel ved tekst til beskrivelse av arter og lignende.

Appene som blir laget i dette prosjektet vil i første omgang komme brukerne av Arboretet til gode, men vi ser for oss at disse appene med små modifikasjoner kan overføres til andre lignende områder og vil således ha verdi også utenfor Bergen og Hordaland.

Budsjett for prosjektet:

5 000 NOK for skilting av trær og informasjon om appen

276 000 NOK til engasjement av teknisk utvikler i 6 månedsverk fordelt over de to årene prosjektet varer (lønnes i lønnstrinn 42, estimatet inkluderer sosiale kostnader og en moderat lønnsøkning i løpet av perioden)

60 000 NOK i form av egenandel for informasjonsmedarbeider i totalt 1 måned fordelt på de to årene prosjektet varer. Dette vil bestå i å bidra med informasjon opp mot de forskjellige appene.

Totalt utgjør dette 341 000 NOK.

Av dette vil Stiftelsen Det norske arboret bidra med 171 000 NOK i egenandel fordelt på 60 000 NOK i form av timer, 40 000 NOK gitt som støtte til prosjektet fra Arboretets venner og 61 000 NOK i bidrag direkte fra Stiftelsen.

Det vil si at det omsøkte beløp fra Kulturelt utviklingsprogram (KUP) er 170 000 NOK.